

بسم الله الرحمن الرحيم

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَّهُمْ

۱۴۰۲

عربی. زبان قرآن (۱)

باگد ۹۰۷۰۶

رشته‌های ریاضی و فیزیک ، علوم تجربی

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

کاری از:

منصوره خوشخو

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

کanal أحب العربية

@OhebboArabic

الدُّرْسُ الرَّابِعُ برگرد

﴿إِنَّ هَذِهِ أَمْكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُنِي﴾^{۹۲}
بی‌گمان این امت شمامت؛ امّتی یگانه و من پروردگارتان هستم، پس مرا بپرستید.

الدُّرْسُ الرَّابِعُ (درس چهارم)
الْتَّعَايُشُ السَّلَمِيُّ (همزیستی مساملت آمیز)

لَقَدْ كَانَتْ رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ عَلَى مَرْءُ الْعُصُورِ قَائِمَةً عَلَى أَسَاسِ الْمُنْطِقِ وَاجْتِنَابِ الْإِسَاءَةِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ:
رسالت اسلام در گذر زمان بر پایه منطق و دوری از بادبی استوار است (بوده است) زیرا خداوند می‌فرماید.

﴿وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ إِذْ دَفَعَ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَانَهُ وَلِيٌ حَمِيمٌ﴾^{۲۴}
نیکی و بدی برابر نیستند؛ [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است دفع کن که آنگاه (می‌بینی) کسی که میان تو و او دشمنی هست،
گویی دوستی صمیمی می‌شود.

إِنَّ الْقُرْآنَ يَأْمُرُ الْمُسْلِمِينَ أَلَا يَسْبُوا^۴ مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَ الْكُفَّارِ (مفردش: کافر)
همانا قران به مسلمانان دستور می‌دهد که خدایان مشرکان و کافران را دشنام ندهند.

فَهُوَ يَقُولُ ﴿لَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبِبُو اللَّهَ...﴾^{۱۰۸}
وآن (قران) می‌فرماید: کسانی را که به جای خدا فرا می‌خوانند دشنام ندهید که به خداوند دشنام دهند.... .

الْإِسْلَامُ يَحْرِمُ الْأَدِيَانَ الْأَلْهَيَةَ؛ ﴿فَلْ يَأْتِي أَهْلُ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ أَلَا تَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَ لَا تُنْكِرُ^۵ لِهِ شَيْئًا﴾^۶
اسلام به دین‌های الهی احترام می‌گذارد؛ (ای پیامبر) بگو: ای اهل کتاب (یهود و نصاری) بیایید بر سر سخنی که میان ما و شما
یکسان است بایستیم که: جز خدا را نپرسیم (یا فقط خدا را بپرسیم) و چیزی را شریک او نگردانیم.

يُؤَكِّدُ الْقُرْآنُ عَلَى حُرْبِيَّةِ الْعَقِيَّدَةِ: ﴿لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ...﴾^{۲۵} البقرة
قران بر آزادی عقیده تاکید می‌کند: هیچ اجباری در دین نیست.

لَا يَجُوزُ الإِصرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعُدُوانِ، لِإِنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ؛ وَ عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشًا^۷
سِلْمِيًّا، مَعَ احْتِفَاظِ كُلِّ مِنْهُمْ بِعِقَائِدِهِ؛ لِإِنَّهُ لَا يُكَلِّ حِزْبٌ بِمَا لَدِيهِمْ فَرِحُونَ﴾^{۲۶} الزوم:

اصرار و پاشاری بر نقاط اختلاف و دشمنی جایز نیست، زیرا کسی از آن سود نمی‌برد، بر همه مردم لازم است (همه مردم باید)
که هر کدام با حفظ عقاید خود با یکدیگر همزیستی مساملت آمیز داشته باشند؛ زیرا -{هر حزب و گروهی به آنچه دارد، دلشاد
است}-. .

- ۱- فَاعْبُدُونِي : ف + اُعْبُدُوا + ن (نون و قایه)+ ی (ضمیر)
نون و قایه نونی که میان فعل و ضمیر یا متکلم برای حفظ حرکت آخر فعل فاصله می‌شود.
- ۲- «لَا» در «لا تَسْتَوِي»؛ لای نفی مضارع / «لَا» در «لَا السَّيِّئَةُ»؛ لای زائد است برای تاکید نفی
- ۳- نیکی و بدی برابر نیستند؛ [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است دفع کن که آنگاه کسی که میان تو و او دشمنی هست، گویی دوستی صمیمی می‌شود.
- ۴- «لَا» در «أَلَا يَسْبُوا (آن+لا یسّبُوا)؛ که دشنام ندهند»، «أَلَا تَعْبُدُ (آن+لا تعبد)؛ که نپرسیم و لا نُشَرِّك»، لای نفی است.
- ۵- لا + اسم مفتوح، ← به معنای هیچ .... نیست / لا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ: هیچ اجباری در دین نیست.

آلِلَادُ الْإِسْلَامِيَّةُ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الشُّعُوبِ الْكَثِيرَةِ، تَخْتَلِفُ فِي لُغَاتِهَا وَأَلْوَانِهَا.
کشورهای اسلامی مجموعه‌ای از ملت‌های بسیار است که در زبان (زبان‌ها) و رنگ(رنگ‌هایشان) فرق دارند.

قالَ اللَّهُ تَعَالَى: خدای تعالی (بلند مرتبه) فرموده است:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارِفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْفَاقُكُمْ﴾ الْجَنَّاتُ ۱۳
ای مردم ما شما را از مردی و زنی آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی کمان گرامی‌ترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست.

يَأَمْرُنَا الْقُرْآنُ بِالْوَحْدَةِ. ﴿وَاعْصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا...﴾ آل عمران: ۱۰۲
قران به ما دستور به همبستگی (یکپارچگی) می‌دهد. - { وهمگی به ریسمان خدا چنگ بزنید و پراکنده نشوید. } -

يَتَجَلَّ اتَّحَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي صُورٍ كَثِيرَةٍ، مِنْهَا اجْتِمَاعُ الْمُسْلِمِينَ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ فِي الْحَجَّ.
همبستگی (یکپارچگی) امت اسلامی در شکل‌های بسیای جلوه‌گر می‌شود. از آن جمله گردنهای مسلمانان در جای واحد در حج.

الْمُسْلِمُونَ خُمْسُ سُكَّانِ الْعَالَمِ، يَعِيشُونَ فِي مِسَاخَةٍ وَاسِعَةٍ مِنَ الْأَرْضِ مِنَ الصَّيْنِ إِلَى الْمُحْيطِ الْأَطْلَسيِّ.

مسلمانان یک پنجم ساکنان جهان هستند در مساحتی (پهناوی) گسترده از زمین از چین تا اقیانوس اطلس زندگی می‌کنند.

قَالَ الْإِمَامُ الْخُمَيْنِيُّ قَدْسَ سِرَّهُ: ... إِذَا قَالَ أَحَدٌ كَلَامًا يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ، فَاعْلَمُوا أَنَّهُ جَاهِلٌ أَوْ عَالَمٌ يُحَاوِلُ إِيْجَادَ التَّفَرْقَةِ بَيْنَ صُفُوفِ الْمُسْلِمِينَ.

امام خمینی فنسیه فرموده است: هر گاه کسی سخنی گفت که باعث تفرقه مسلمانان شود (هر گاه کسی سخنی بگوید که مسلمانان را پراکنده سازد)، بدانید که وی یا نادان است یا دانایی است که تلاش می‌کند درین صفوف مسلمانان اختلاف بگستراند.

وَ قَالَ قَائِدُنَا آيَةُ اللَّهِ الْخَامِنِيَّ: ورهبرمان آیت الله خامنه‌ای فرموده است:

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ أَحَدًا يَدْعُو إِلَى التَّفَرْقَةِ، فَهُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ.

هر کس از شما کسی را دید که به تفرقه فرا می‌خواند، مزدور دشمن است. (ترجمه مؤلف)

(هر کس از شما کسی را ببیند که به تفرقه دعوت می‌کند پس وی مزدور دشمن است.) → این هم درسته

✿ المَعْجَم ✿ برگرد

سوَاءٌ : يكسان عَلَى مَرَأَةِ الْعُصُورِ : در گذر زمان عَمِيلٌ : مزدور «جمع: عُملَاءَ» لَدَىٰ : نزد «لَدَيْهِمْ: دارند» مَعَ بَعْضٍ : با همديگر مِنْ دُونِ اللَّهِ : به جای خدا، بهغير خدا يَتَجَلَّ : جلوه گر می شود يَجُوزُ : جایز است يَسْتَوِي : برابر می شود يُؤْكَدُ : تأکید می کند	حَمِيمٌ : گوم و صمیمي خَلَافٌ : اختلاف حُمْسٌ : يک پنجم دَعَا : فرا خواند، دعا کرد يَدْعُونَ : فرا می خوانند ذَكْرٌ : مرد، نر فَرِحٌ : شاد فَرَقٌ : پراکنده ساخت قَائِدٌ : رهبر «جمع: قَادِةَ» قَائِمٌ : استوار، ایستاده سَبَّ : دشنام داد سِلْمِيٌّ : مُسالمات آمیز سِلْمٌ : صلح	أَنْقُنٌ : پرهیزگارترين اِحْتِفَاظٌ : نگاه داشتن إِسَاءَةٌ : بدی کردن أَشْرَكَ : شریک قرار داد اِعْصَمٌ : چنگ زد (با دست گرفت) أَكْرَمٌ : گرامي ترين أَنْثَىٰ : زن، ماده تَعَارُفٌ : يکديگر را شناختن لَتَعَارِفُوا : تا يکديگر را بشناسند تَعَايَشٌ : همزیستی داشت حَبْلٌ : طناب «جمع: حِبَالٌ» حُرْيَةٌ : آزادی
--	---	--

✿ حَوْلَ النَّصِّ ✿ برگرد

- لَكُمْ عِينُ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَا حَسَبَ نَصُ الدَّرْسِ. درست و غلط را طبق متن درس مشخص کنید. ✓ ✗
- ١- يَجُوزُ الإِصرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ الْعُدُونِ، لِلَّدْفَاعِ عَنِ الْحَقِيقَةِ.
پاfishاري بر نقاط اختلاف و دشمني، برای دفاع از حقیقت جایز می باشد. (غلط ✗)
  - ٢- رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ قَائِمَةٌ عَلَى أَسَاسِ الْمُنْطِقِ وَ اِجْتِنَابِ الإِسَاءَةِ.
پیام اسلام بر اساس منطق و دوری از بدی استوار است. (صحیح ✓)
  - ٣- عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايَشًا سِلْمِيًّا.
بر همه مردم واجب است که با يکديگر بطور مساملت آمیز همزیستی کنند. (صحیح ✓)
  - ٤- لِبَعْضِ الشُّعُوبِ فَضْلٌ عَلَى الْآخَرِينَ بِسَبَبِ اللَّوْنِ.
برخی از ملت ها به علت رنگ بر بعضی دیگر برتری دارند. (غلط ✗)
  - ٥- رُبُّعُ سُكَانِ الْعَالَمِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ.
یک چهارم ساکنان جهان مسلمان هستند. (غلط ✗)

بیشتر بدانیم: ثُلُثٌ: يک سوم؛ رُبُّعٌ: يک چهارم؛ خُمْسٌ: يک پنجم؛ سُدُسٌ: يک ششم و ...

اعلموا بِرَبِّكُمْ

أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (۲)

در درس گذشته با چند فعل، که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها بیش از سه حرف است، آشنا شدید. اکنون با چند فعل دیگر آشنا شوید.

المصدر	الأمر	المضارع	الماضي	باب
تَفَاعُلٌ	تَفَاعَلٌ	يَتَفَاعَلٌ	تَفَاعَلَ	تَفَاعُلٌ
تَفْعِيلٌ	فَعْلٌ	يُفَعِّلٌ	فَعَلَ	تَفْعِيلٌ
مُفَاعَلَةٌ	فَاعِلٌ	يُفَاعِلٌ	فَاعَلَ	مُفَاعَلَةٌ
إِفْعَالٌ	أَفْعِلٌ	يُفَعِّلٌ	أَفَعَلَ	إِفْعَالٌ

المصدر	الأمر	المضارع	الماضي	باب
تشابه: همانند شدن	تشابه: همانند شو	يتشابه: همانند می شود	تشابه: همانند شد	٥ تَفَاعُلٌ
تَفَاعُلٌ	تَفَاعَلٌ	يَتَفَاعَلٌ	تَفَاعَلَ	
تَفْرِيج: شاد کردن	فرّخ: شاد کن	يُفرّخ: شاد می کند	فرّخ: شاد کرد	٦ تَفْعِيلٌ
تَفْعِيلٌ	فَعْلٌ	يُفَعِّلٌ	فَعَلَ	
مُجاَلَّة: همنشینی کردن	جالس: همنشینی کن	يُجالِسُ: همنشینی می کند	جالس: همنشینی کرد	٧ مُفَاعَلَةٌ
مُفَاعَلَةٌ	فَاعِلٌ	يُفَاعِلٌ	فَاعَلَ	
إِخْرَاج: بیرون آوردن	أَخْرَجْ: بیرون بیاور	يُخْرُجْ: بیرون می آورد	أَخْرَجْ: بیرون آورد	٨ إِفْعَالٌ
إِفْعَالٌ	أَفْعِلٌ	يُفَعِّلٌ	أَفَعَلَ	

شما با حفظ جدول زیر راحت‌تر می‌توانید به سوالات پاسخ دهید.

مصدر تعلم:	تَعْلُم	تَعْلَمَ ✓
ماضی پحاول:	حَوْلٌ	حَوَّلَ ✓
امر ترسیل:	أَرْسَلٌ	أَرْسَلَ ✓

بیشتر بداینیم

فعلهایی که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها فقط از سه حرف اصلی است، **ثلاثی مجرّد** گویند.
 فعلهایی که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها بیش از سه حرف اصلی است، **ثلاثی مزید** گویند.
 ثلاثة مجرد وزن خاصی ندارند ولی ثلاثة مزیدها وزن خاص دارند.

مهمنرین وزن‌های ثلاثة مزید عبارتند از:
 إِفْعَالٌ ، تَفْعِيلٌ ، مُفَاعَلَةٌ ، تَفَاعُلٌ ، تَفَاعَلَ ، افْعَالٌ ، انْفَعَالٌ ، اسْتَفْعَالٌ

۳۱ دانش آموز باید وزن‌های این جدول را حفظ کند.

باب‌های افعال ، تفعیل ، مفاعلة : دارای ۱ حرف زائد.
باب‌های تفاعل ، تفعّل ، اِنفعال و اِفتعال : دارای ۲ حرف زائد.
باب استفعال: دارای ۳ حرف زائد است.

(الف) بررسی باب هایی که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها علاوه به حروف اصلی یک حرف زائد دارند(بزياده حرف واحد): إفعال

و تفعیل و مفاعلة

۱ و ۲- باب إفعال و تفعیل: این باب معمولاً برای متعددی کردن افعال لازم به کار می‌روند.

نَزَلَ (=نازل شد) ﴿ فعل لازم

أَنْزَلَ - نَزَلَ (=نازل کرد) ﴿ فعل متعددی

﴿ فعل لازم (فعلی که با فاعل معنایش تمام شود؛ همان فعل ناگذرا در زبان فارسی را گویند).

﴿ فعل متعددی (فعلی که علاوه بر فاعل، مفعول می‌خواهد تا معنایش تمام شود؛ همان فعل گذرا در زبان فارسی را گویند).

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقُدْرِ ﴿ اللَّهُ أَعْلَمُ، ما آن [قرآن] را در شب قدر نازل کردیم.

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿ الفرقان، ۱

بزرگ [و خجسته] است کسی که بر بنده خود فرقان [=کتاب جداسازنده حق از باطل] را نازل کرد تا برای جهانیان هشداردهنده‌ای باشد.

☒ فرق آنزال و نزال :

آنزال: (یکباره) نازل کرد / نزال: (به تدریج) نازل کرد

قرآن، یکبار بصورت یکجا بر پیامبر نازل شده است و بار دیگر به صورت تدریجی که مردم از آن آگاه شده‌اند. (در زبان عربی، «انزال» برای نزول دفعی و «تنزيل» برای نزول تدریجی بکار می‌رود). تفسیر نور، محسن قراتی، جلد ۴ ، صفحه ۵۷۶

☒ همزه امر باب افعال بر وزن أَفْعَلْ، همیشه مفتوح و مقطع است.

۳- باب مفاعلة: این باب برای مشارکت به کار می‌رود، مشارکتی یکطرفه به نحوی که یکی فاعل و دیگری مفعول باشد.
كتب على كتاباً. (=على نامه‌ای را نوشت).

كاتب على صديقه. (=على با دوستش نامه نگاری کرد).

(ب) باب هایی که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها علاوه به حروف اصلی دو حرف زائد دارند(بزياده حرفین):

تَفَعْلُل، تَفَاعُل، اِنفعال، اِفتعال

☒ سه باب تفعّل ، افتعال و انفعال برای مطاوعه به کار می‌روند؛ یعنی زمانی که ما چیزی را از کسی بخواهیم و او قبول کند یا بخواهیم تأثیری را در چیزی بگذاریم و آن تأثیر پذیرفته شده باشد.

۴ - باب تفعّل: این باب معمولاً برای مطاوعة (اثرپذیری) به کار می‌رود .

آدَبْتُ الطَّفْلَ فَتَأَدَّبَ. کودک را ادب کرم، پس با ادب شد.

يَتَجَلَّ اتَّحَادُ الْأُمَّةِ الْاسْلَامِيَّةِ فِي صُورٍ كَثِيرَةٍ. ایکارچگی امت اسلامی در شکل‌های زیادی جلوه‌گر می‌شود.

☒ این باب گاهی به صورت لازم، و گاهی متعددی استفاده می‌شود.

۵- باب تَفَاعُل : این باب نیز برای مشارکت دو طرفه به کار می‌رود .
 تکاتَبْ عَلَىٰ و مُحَمَّدٌ = علی و محمد با یکدیگر نامه نگاری کردند .
 علی و محمد هر دو در نامه نگاری کردن مشارکت دارندو هر دو کننده کار هستند.
 *علی فاعل و مرفوع است و محمد معطوف و مرفوع به تبعیت از فاعل.

BAB TAF'UL و TFA'UL:

- دقت کنید که ماضی این باب با "ت" شروع می‌شود، پس بسیار دقت کنید که در تله نیفتید.
- تَفَعُلْ (ماضی) / يَتَفَعَّلْ (مضارع) / تَفَعُلْ (امر)
 تَفَاعَلْ (ماضی) / يَتَفَاعَلْ (مضارع) / تَفَاعَلْ (امر)
- بعضی صیغه‌های فعل ماضی باب تَفَعُل و تَفَاعَل کاملاً با فعل امر یکسان هستند.
- فعل ماضی: هُمَا تَفَعَّلَا - هُمْ تَفَعَّلُوا - هُنَّ تَفَعَّلُنَّ
 فعل امر: أَنْتُمَا تَفَعَّلَا - أَنْتُمْ تَفَعَّلُوا - أَنْتُنَّ تَفَعَّلُنَّ
- فعل ماضی: هُمَا تَفَاعَلَا - هُمْ تَفَاعَلُوا - هُنَّ تَفَاعَلُنَّ
 فعل امر: أَنْتُمَا تَفَاعَلَا - أَنْتُمْ تَفَاعَلُوا - أَنْتُنَّ تَفَاعَلُنَّ

برای ترجمه و تشخیص آنها، فقط از سیاق جمله و ضمایر موجود در جمله پی به ماضی و امر بودن آنها می‌بریم.
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا... تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِيمَانِ وَ لَا تَعَاوُنُوا عَلَى الْإِلْمِ وَ الْعُدُوَانِ﴾ تبلیغات ۲
 ای کسانی که ایمان آورده‌اید در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید، و در گناه و تعدی دستیار هم نشوید .

گاهی تای مضارع برای سهولت تلفظ حذف می‌شود:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَ جَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًاٰ وَ قَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾
 آنچه‌رات ۱۳

ای مردم ، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم ، و شما را ملت و قبیله قبیله گردانیدیم تا یکدیگر را بشناسید. در حقیقت ارجمندترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست. بی تردید ، خداوند دانای آگاه است.

﴿تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أُمَّرِئٍ﴾ قد و ،
 در این شب فرشتگان و روح به اذن خدا از هر فرمان نازل می‌شوند.

﴿وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا﴾ آل عمران ۱۰۳
 همگی به ریسمان خداوند چنگ زنید و پراکنده نشوید.

﴿أَقِيمُوا الدِّينَ وَ لَا تَتَرَفَّقُوا فِيهِ ... وَ مَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمَ بَعْيَانًا بَيْنَهُمْ﴾
 دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید، ... و از آن جدا نشدند مگر بعد از آن که علم به حقانیت آن پیدا کردند به خاطر ستمکاری بین خویش. نهج البلاغه، فیض الاسلام نامه ۵۳

۶- باب اِنفعال: این باب هم مطاوعة (اثرپذیری) به کار می‌رود و بصورت لازم استفاده می‌شود.
 غَلِقْتُ الْبَابَ فَانْغَلَقَ . در را بستم پس بسته شد.

۷- باب اِفتعال: این باب نیز معمولاً برای مطاوعة و اثرپذیری به کار می‌رود.

﴿وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ ...﴾ نیکی و بدی برابر نمی‌شوند. (ماضی: استوی- مضارع: یستوی- امر: استواء من باب افعال)
 فعل های مشابه : با دقت در حرکات و ضمایر می‌توان پی به نوع فعل برده و در نتیجه درست ترجمه کنیم.

فعل مضارع : أنا أحترم (من احترام می‌گذارم)

فعل امر : إحترم أنت (تو احترام بگذار)، إحتراماً أنتما، إحترموا أنتم (شما احترام بگذارید)

فعل مضاری : هو إحترم (او احترام گذاشت)، هما إحترما، هم إحترموا (آنها احترام گذاشتند)

برای تشخیص دو باب افعال و انفعال :

اگر حرف دوم نون، جزو حروف اصلی باشد و حرف سوم (ت) باشد باب افعال است (انتظار، انتشار، انتصار، انتصاف، انتباہ، انتقال، انتخاب، انتخار، انتقاد، انتقام، اما «انبساط، انجمام، انسداد، انهدام، انقلاب، انحراف، انطلاق» از باب انفعال هستند و نون در آنها حرف زائد است. نکته: «إنتاج» مصدر من باب إفعال است. (راه تشخیص: املای همزه ، وزن و تعداد حروف کمک کننده است)

(ج) بررسی بابی که اولین صیغه ماضی آن دارای سه حرف زائد هست (بزيادة ثلاثة أحرف):

۸- باب استفعال برای طلب و درخواست به کار می‌رود .

مانند: استغفَرُ اللَّهُ. از خدا آمرزش خواستم.

کمه إِخْتِيرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمَ الْأَفْعَالَ.

يَتَعَامِلُ: داد و ستد می‌کند	مضارع	تَعَامِلَ: داد و ستد کرد	ماضی
تَعَامِلُ: داد و ستد کردن	مصدر	تَعَامِلُ: داد و ستد کن	امر
يُعْلَمُ: یاد می‌دهد	مضارع	عَلِمَ: یاد داد	ماضی
تعلیم: یاد دادن	مصدر	عَلِمُ: یاد بده	امر
يُكَاتِبُ: نامه‌نگاری می‌کند	مضارع	كَاتَبَ: نامه‌نگاری کرد	ماضی
مُكَاتَبَةُ: نامه‌نگاری کردن	مصدر	كَاتِبُ: نامه‌نگاری کن	امر
يُجْلِسُ: می‌نشاند	مضارع	أَجْلَسَ: نشاند	ماضی
إِجْلَاسُ: نشاندن (یا گردهمایی)	مصدر	أَجْلَسُ: بنشان	امر

در گروه‌های دو نفره، شبیه گفت و گوی زیر را اجرا کنید.

حواله برگرد

فِي صَلَةٍ التَّقْتِيسِ بِالْجَمَارِ^۲

در سالن بازرسی در گمرک

◆ آلِزَائِرَهُ . (خانم زائر)	◆ شُرطِيُّ الْجَمَارِكِ (پلیس گمرک)
علی عینی، یا آخی، ولکن ما هی المُشَكِّله؟ - به روی چشمم برادر، اما مشکل چیست؟	اجلیبی هذہ الحقيقة إلی هنا. - این چمدان را به اینجا بیاور.
لا بأس. - اشکالی ندارد.	تقتیش بسیط . بازرسی ساده
لأَسْرَتِي . - متعلق به خانواده ام (مال خانواده ام)	عفواً! لمن هذہ الحقيقة؟ - ببخشید این چمدان مال کیست؟
تَفَضُّلُ، حَقِيقِي مَفْتوحَةٌ لِلتَّقْتِيسِ . - بفرما چمدانم برای بازرسی باز است.	إفتحيها مِنْ فَضْلِكِ ^۳ . - لطفا بازش کن.
فُرْشَاهُ الأَسْنَانِ وَ الْمَعْجُونُ وَ الْمِنْشَفَةُ وَ الْمَلَابِسُ ... - مسوک ، خمیر دندان، حوله و پوشیدنی‌ها (لباس‌ها)	ماذا في الحقيقة؟ - چه چیزی در چمدان است؟
لَيْسَ كِتَابًا؛ بَلْ دَفْتَرُ الذِّكَرِيَاتِ ^۴ . - کتاب نیست؛ دفتر خاطرات است.	ما هذَا الْكِتَابُ؟ - این کتاب چیست؟
حُبُوبُ مُهَدَّةَ، عِنْدِي صُدَاعُ . - قرصهای آرام بخش هستند، سر درد دارم.	ما هذِهِ الْحُبُوبُ؟ - این قرص‌ها چیست؟
وَ لَكِنْ أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَيْهَا جِدًا . - اما من به آنها خیلی احتیاج دارد.	هذِهِ، عَيْرُ مَسْمُوحةٍ ^۵ . - این غیرمجاز است (ممنوع است).
شُكْرًا . - متشرکم.	لا بأس . - اشکالی ندارد.
فِي أَمَانِ اللَّهِ . - در امان خدا (خداحافظ)	إِجْمَعِيهَا وَ اذْهَبِي . - جمعشان کن و برو.

۱- صَالَةٌ = قاعة: سالن ۲- جَمَارِك: گمرک (جمارک: ج چمرک) ۳- مِنْ فَضْلِك=رجاء: لطفاً ۴- ذِكَرِيَات: خاطرات ۵- مَسْمُوحة ≠ ممنوع

✿ برای مطالعه در خانه ✿

در درس سوم خواندید که آنچه در یادگیری فعل ها مهم است، شناسه است.

مثال هایی برای یادآوری فعل ماضی که در پایه هفتم خواندید:

«تُ» در «فَعَلْتُ» (انجام دادم): مانند:

أَرْسَلْتُ	شَاهَدْتُ	عَلِمْتُ	تَعَارَفْتُ
------------	-----------	----------	-------------

«تَ» در «فَعَلْتَ» (انجام دادی): مانند:

أَرْسَلْتَ	شَاهَدَتْ	عَلِمْتَ	تَعَارَفْتَ
------------	-----------	----------	-------------

«ـ» «فَعَلَ» (انجام داد): مانند:

أَرْسَلَ	شَاهَدَ	عَلِمَ	تَعَارَفَ
----------	---------	--------	-----------

«ـا» در «فَعَلْنَا» (انجام دادیم): مانند:

أَرْسَلْنَا	شَاهَدْنَا	عَلِمْنَا	تَعَارَفْنَا
-------------	------------	-----------	--------------

«ـمْ» در «فَعَلْتُمْ» (انجام دادید): مانند:

أَرْسَلْتُمْ	شَاهَدْتُمْ	عَلِمْتُمْ	تَعَارَفْتُمْ
--------------	-------------	------------	---------------

«ـوا» در «فَعَلْوَا» (انجام دادند): مانند:

أَرْسَلْوَا	شَاهَدْوَا	عَلِمْوَا	تَعَارَفْوَا
-------------	------------	-----------	--------------

اکنون با توجه به شناسه ترجمه کنید.

تصادَمَ: تصادف کرد

حرَكَ: حرکت داد

سافَرَ: سفر کرد

أَحْسَنَ: نیکی کرد

تصادَمُوا: ...تصادف کردند...

حرَكَتْ: حرکت دادید...

سافَرَنا: ...سفر کردیم

أَحْسَنْتُمْ: ...نیکی کردید...

يادآوری فعل مضارع که در پایه هشتم خواندید:

«أُ» در «أَفْعُلُ» (انجام می‌دهم): مانند: أَتَعَارَفُ

«تَ» در «تَفْعُلُ» (انجام می‌دهی): مانند: تَتَعَارَفُ

«يَ» در «تَفْعُلُ» (انجام می‌دهد): مانند: يَتَعَارَفُ

«ـَ» در «ـَفْعُلُ» (انجام می‌دهیم): مانند: نَتَعَارَفُ

«ـَ» + «ریشه» + «ون» در «ـَفْعُلَوْنَ» (انجام می‌دهید): مانند: تَتَعَارَفُونَ تُشَاهِدُونَ تُرْسِلُونَ

«ـَ» + «ریشه» + «ون» در «ـَفْعُلَوْنَ» (انجام می‌دهید): مانند: يَتَعَارَفُونَ يُعَلِّمُونَ يُشَاهِدُونَ يُرْسِلُونَ

اکنون با توجه به شناسه ترجمه کنید.

يُعَوْضُونَ: جبران می کنند...	يُعَوْضُ: جبران می کند
تُعَامِلُونَ: رفتار می کنید.....	يُعَالِمُ: رفتار می کند
يُخْرِجُونَ: خارج می کنند...	يُخْرِجُ: خارج می کند
تَبَادَلُونَ: داد و ستد می کنند	تَبَادَلَ: داد و ستد کرد

آنچه در یادگیری فعل ها مهم است، شناسه هایی هستند که در پایه نهم با آنها آشنا شده اید.

یادآوری شناسه های فعل امر:

«أَفْعَلَ، تَفَاعَلَ، فَعَّلَ، فَاعِلٌ، أَفْعِلٌ» مانند:

آخرِجَ	جَالِسْ	فَرَّحْ	تَشَابَهْ	إِدْهَبْ
« <u>أَفْعَلَيْ</u> ، <u>تَفَاعَلَيْ</u> ، <u>فَعَّلَيْ</u> ، <u>فَاعِلَيْ</u> ، <u>أَفْعِلَيْ</u> » مانند:	« <u>ي</u> » در			

آخرِجِي	جَالِسِي	إِكْتَسِبِي	تَشَابِهِي	إِدْهَبِي
« <u>إِفْعَلُوا</u> ، <u>تَفَاعَلُوا</u> ، <u>فَعَّلُوا</u> ، <u>فَاعِلُوا</u> ، <u>أَفْعِلُوا</u> » مانند:	« <u>و</u> » در			

آخرِجُوا	جَالِسُوا	إِكْتَسِبُوا	تَشَابِهُوا	إِدْهَبُوا
« <u>أَفْعَلُنَ</u> ، <u>تَفَاعَلُنَ</u> ، <u>فَعَّلُنَ</u> ، <u>فَاعِلُنَ</u> ، <u>أَفْعِلُنَ</u> » مانند:	« <u>ن</u> » در			

آخرِجْنَ	جَالِسْنَ	إِكْتَسِبْنَ	تَشَابِهْنَ	إِدْهَبْنَ
« <u>إِفْعَلَا</u> ، <u>تَفَاعَلَا</u> ، <u>فَعَّلَا</u> ، <u>فَاعِلَا</u> ، <u>أَفْعِلَا</u> » مانند:	« <u>ا</u> » در			

آخرِجا	جَالِسا	إِكْتَسِبا	تَشَابِها	إِدْهَبا
--------	---------	------------	-----------	----------

اکنون با توجه به شناسه ترجمه کنید.

.....سلام کنید.....	.....سلام می کنید.....	.....تُسَلِّمُونَ: سلام می کنید
.....آشنا شوید.....	.....تعارفَنَ:	.....تَعَارِفُنَ: آشنا می شوید
.....شرکت کنید.....	.....شارکا:	.....شَارِكَانَ: شرکت می کنید
.....نیکی کن.....	.....أَحْسِنِي:	.....تُحْسِنِينَ: نیکی می کنی

كھ الْتَّمَارِينَ بِرَغْدٍ

● الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: أَيْ كَلِمَةٌ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةَ؟

١- رَئِيسُ الْبَلَادِ، الَّذِي يَأْمُرُ الْمَسْؤُولِينَ وَيَنْصَحُهُمْ لِأَدَاءِ واجِباتِهِم. (قائد : رهبر)
رئیس کشور، کسی است که به مسئولین دستور می‌دهد و آنها را برای انجام وظایفشان نصیحت می‌کند.

٢- تَعْرِفُ الْبَعْضِ عَلَى الْبَعْضِ الْآخِرِ . (تعارف: با یکدیگر آشنا شدن)
شناختن یکدیگر

٣- الَّذِي يَعْمَلُ لِمَصْلَحةِ الْعَدُوِّ. (عميل: مزدور)
کسی که برای مصلحت دشمن کار می‌کند.

٤- جُزْءٌ وَاحِدٌ مِنْ خَمْسَةٍ. (خمس: یک پنجم)
یک جزء از پنج

● الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: إِجْعَلْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةً»

١- ذَاك	٤- وَجَعٌ فِي الرَّأْسِ تَخَلَّفُ أَنْوَاعُهُ وَأَسْبَابُهُ.
٢- الْفُرْشَاهُ	٥- أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ كَثِيرًا.
٣- الْبُقْعَةُ	٦- أَدَاهُ لِتَنْظِيفِ الْأَسْنَانِ.
٤- الْصُّدَاعُ	٧- قِطْعَةٌ مِنَ الْأَرْضِ.
٥- الْمُحيطُ	

١- ذَاك: اضافی است.

٢- الْفُرْشَاهُ: أَدَاهُ لِتَنْظِيفِ الْأَسْنَانِ.
(مسواک: وسیله‌ای برای تمییز کردن دندان‌هاست).

٣- الْبُقْعَةُ: قِطْعَةٌ مِنَ الْأَرْضِ.
(بُقعه: یک قطعه زمین است)

٤- الْصُّدَاعُ: وَجَعٌ فِي الرَّأْسِ تَخَلَّفُ أَنْوَاعُهُ وَأَسْبَابُهُ.
(سردید: دردی در سر که انواع و دلایلش فرق دارد).

٥- الْمُحيطُ: أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ كَثِيرًا.
(اقیانوس: خیلی بزرگ‌تر از دریاست).

● آلتَّمْرِينُ الثَّالِثُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. «كَلِمَتَانِ زَايِدَتَانِ»

ذِكْرِيَاتٍ / سَوَاءٍ / الشَّعْبُ / قَائِمَةً / لَدَيْ / مِنْ دونِ

٣

- ١- ..... جَوَالٌ تَفْرُغٌ بَطَارِيَّةٌ خِلَالٌ نِصْفٌ يَوْمٌ.
- ٢- زُمَلَائِيٌّ فِي الدَّرْسِ عَلَى حَدٍّ ..
- ٣- كَتَبْتُ ..... السَّفَرَةُ الْعِلْمِيَّةُ.
- ٤- لا تَعْبُدُوا ..... اللَّهُ أَحَدًا.

١- (لَدَيْ) جَوَالٌ تَفْرُغٌ بَطَارِيَّةٌ خِلَالٌ نِصْفٌ يَوْمٌ.
تلفن همراهی دارم که باطریش در نصف روز خالی می شود.

٢- زُمَلَائِيٌّ فِي الدَّرْسِ عَلَى حَدٍّ (سَوَاءٍ)
همکلاسی‌هايم در درس یکسان هستند.

٣- كَتَبْتُ(ذِكْرِيَاتٍ) السَّفَرَةُ الْعِلْمِيَّةُ.
خاطرات سفر علمی را نوشتم.

٤- لا تَعْبُدُوا (من دون) اللَّهُ أَحَدًا.
کسی را به جای خدا نپرسید.

● آلتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: تَرْجِمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ. (هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ ...)

١- ... الزَّرَافَةُ لَا تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقْلَ مِنْ ثَلَاثَينَ دَقِيقَةً وَ عَلَى ثَلَاثِ مَراحل؟
زرافه در یک روز فقط کمتر از سی دقیقه و در سه مرحله می خوابد؟

٢- ... مَقَبْرَةُ «وَادِي السَّلَامِ» فِي النَّجَفِ الْأَشْرَقِ مِنْ أَكْبَرِ الْمَقَابِرِ فِي الْعَالَمِ؟
مقبره «وادی السلام» در نجف اشرف از بزرگ‌ترین مقبره های جهان است؟

٣- ... الصَّينُ أَوْلُ دَوْلَةٍ فِي الْعَالَمِ اسْتَخَدَمَتْ نُقُودًا وَرَقَيَّةً؟
چین اولین کشور درجهان است که پولهای کاغذی را به کارگرفت؟

٤- ... الْفَرَسُ قَادِرٌ عَلَى النُّومِ وَاقِفًا عَلَى أَقْدَامِهِ؟
اسب می تواند ایستاده روی پاهایش بخوابد؟

٥- ... أَكْثَرُ فيتامين C لِلْبُرْتُقَالِ فِي قِسْرِهِ؟
بیشترین ویتامین C پرتقال در پوستش است؟

^٣ تَفْرُغٌ: خالی می شود

● نور السماء ● التَّمْرِينُ الْخَامِسُ: تَرْجِمُ الْآيَاتِ وَ اكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِيهَا.

- ١- ﴿وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ﴾ البقرة: ٢٧ فعل مضارع
و از آسمان آبی را فروفرستاد و بدان از میوه‌ها رزق و روزی برای شما بیرون آورد.
- ٢- ﴿إِنَّمَا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ آل عمران: ٢٥٧ فعل مضارع
خداؤند یار کسانی است که ایمان آوردند، آنها را از تاریکی‌ها به روشنی در آورد.
- ٣- ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ﴾ غافر: ٥ فعل امر
پس صبر کن (شکیبا باش) که وعده خدا حق است و برای گناه خود آمرزش بخواه.
- ٤- ﴿... وَ يُعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ ...﴾ آل عمران: ١٦٤
و به آنها کتاب و حکمت را یاد می‌دهد.
- ٥- ﴿وَ بِالْحَقِّ أَنْزَلْنَا وَ بِالْحَقِّ نَزَّلْنَا﴾ آل عمران: ١٥
و به حق آن را نازل کردیم (فروفرستادیم) و به حق نازل شد.
- ٦- ﴿قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ آل عمران: ٢٠
گفت من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

● التَّمْرِينُ السَّادِسُ: عَيْنُ الْجَوابَ الصَّحِيحَ.

- ١- الماضي مِنْ «يُحاوِلُ»:
 حاول : تلاش کرد   حَوَّل : تغییر داد   تحوّل : جا بجا شد ، انتقال یافت
- ٢- المضارع مِنْ «حَدَّرَ»:
 يُحَدِّرُ : هشدار می‌دهد   يَحْدُرُ : دوری می‌کند   يُحَادِرُ : زنهار می‌دهد
- ٣- المصدر مِنْ «تَقَاعَدَ»:
 تقادُع : وادار به نشستن کردن   تَقْعِيد : ضابطه‌مند کردن   تقاعُد : بازنشستگی
- ٤- الأمر مِنْ «تُرْسِلُ»:
 أَرْسَلُ : فروض   أَرْسِلُ : بفرست   أَرْسِلُ : بفرست
- ٥- النَّهَى مِنْ «تُقَبِّلُونَ»:
 لاتَّقْبِلُوا : نپذیرید، قبول نکنید   لَاتَّقْبِلُوا : رو برونشوید
- ٦- المضارع مِنْ «تَعْلَمَ»:
 يَعْلَمُ : می‌داند   يَتَعَلَّمُ : می‌آموزد   يُعَلَّمُ : آموزش می‌دهد
- ٧- المصدر مِنْ «إِعْتَرَفَ»:
 اعْتِرَاف : اعتراض کردن   تَعَارُف : یکدیگر را شناختند   تَعْرُف (تَعْرَفَ عَلَى : آشنا شد)

✿ آنوار القرآن ✿ برگرد

عَيْنُ تَرْجِمَةِ الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّثَةِ فِي الْآيَاتِ.

١- ﴿ وَ عِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوْنَا وَ إِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴾^{٦٣: الْفُقَانُ}
و بندگان [خدای] بخشاینده کسانی اند که روی زمین با آرامش و فروتنی گام بر می دارند و هرگاه نادان ها ایشان را خطاب کنند، سخن آرام می گویند.

٢- ﴿ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ﴾^{١٤: هُودٌ}
بی گمان خوبی ها، بدی ها را از میان می برد.

٣- ﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَا لَهُذَا وَ مَا كُنَّا لِتَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ﴾^{٤: الْأَعْرَافُ}
ستایش از آن خدایی است که ما را به این [نعمت ها] رهنمون ساخت؛ و اگر خدا راهنمایی مان نکرده بود، [به اینها] راه نمی یافتیم.

٤- ﴿ رَبُّ إِلِيٍّ لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴾^{٢٤: الْقَصَصُ}
پروردگارم، من بی گمان به آنچه از خیر برایم فرستادی، نیازمندم.

٥- ﴿ لَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُ الْقُلُوبُ ﴾^{٢: الرَّعْدُ}
آگاه باش، که با یاد خدا دل ها آرام می گردد.

٦- ﴿ أَخْسِنْ كَمَا أَخْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ﴾^{٧٧: الْقَصَصُ}
نیک کن همان گونه که خدا به تو نیک کرده است.

■ الْبَحْثُ الْعِلْمُ ■ برگرد

إِبَحَثُ عَنْ آيَاتٍ فِي كُلِّ مِنْهَا فِعْلٌ مِنْ هُذِهِ الْأَفْعَالِ . (فِي كُلِّ آيَةٍ فِعْلٌ وَاحِدٌ)
أَرْسَلْنَا . اِنْتَظِرُوا . اِسْتَغْفِرُ . اِنْبَعَثُ . تَفَرَّقُ . تَعَاوَنُوا . عَلَّمْنَا . يُجَاهِدُونَ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا يُلَسَّانَ قَوْمَهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ إِبْرَاهِيمَ^٤
قُلْ انتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظَرُونَ اعْتَدْنَا لَهُمْ آتَاهُمْ^{١٥٨: طه}
اسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ^{٨٠: توبه}
كَذَبَتْ ثَمُودُ بَطَغُواهُ اِذْ اَنْبَعَثْ اَشْقَاطُ^{١٢: شمس}
وَمَا تَفَرَّقَ الْدِيْنُ اُوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ^{٤: بیان}
تَعَاوَنُوا عَلَى الْبُرِّ وَالْتَّنَوِّي مَادِهٔ^٢
وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشُّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ^{٦٩: سیل}
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنِ دِينِهِ فَسُوقُ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحْبِهِمْ وَيُحْبِبُهُمْ أَذْلَلٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَزٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ...